

## Vurdering av åpen forskning i søknader

Fra 2023 er åpen forskning innarbeidet i vurderingskriteriene for Forskerprosjekt og Kompetanse- og samarbeidsprosjekt på åpen forskningspraksis. Her forklarer vi hvordan du best kan svare på disse vurderingskriteriene nå du skal søke.

Gjennom panelvurderingen av søknader er det fagekspertene som avgjør hvor godt søknadene svarer på de ulike vurderingskriteriene. Vurderingen av hva som er god og riktig åpen forskningspraksis vil bli gjort av fagekspertene innenfor de ulike fagområdene. Ekspertene har ofte erfaring fra Horisont Europa og er vant til å vurdere åpen forskning i søknader ut fra forutsetningene innenfor sine fagområder.

Fagekspertene skal vurdere åpen forskningspraksis gjennom to underpunkter av kriteriet "virkninger og effekter":

- [potensielle virkninger og effekter](#)
- [formidling, kommunikasjon og utnyttelse](#)

### Hvordan bør du svare på punktet "potensielle virkninger og effekter"?

I kriteriet står det: **I hvilken grad de planlagte resultatene skal gjøres åpent tilgjengelige for å sikre gjenbruk av forskningsresultatene og forsterke reproduserbarhet.**

Det er viktig at du lager gode planer for hvordan du tenker å gjenbruke forskningsresultatene som kommer fram i prosjektet. I tillegg er det viktig at forskningsresultatene blir enkle å etterprøve for eksempel ved at forskningsdata blir tilgjengelige.

Eksempler på åpen forskningspraksis som øker reproduserbarhet og potensiell gjenbruk av resultatene er å gjøre [forskningsdata FAIR](#), tidlig deling gjennom forhåndsregistrering og såkalte preprints, åpen tilgang til programvare, arbeidsflyter, verktøy osv.

Du kan beskrive hvilke data, programvarer, algoritmer, protokoller, modeller, arbeidsflyt, elektroniske notatbøker, og andre verktøy eller instrumenter som er nødvendig for å få til bedre gjenbruk eller validering av forskningsresultatene du forventer.

Hvis du mener at åpen forskningspraksis ikke bør gjelde for prosjektet, må du gi en begrunnelse for dette i prosjektbeskrivelsen.

Enkelte forskningsresultater kan ikke gjøres åpent tilgjengelige. I [Forskningsrådets policy for åpen forskning](#) nevner vi noen klare unntak, som for eksempel hvis tilgjengeliggjøring av forskningsresultatene kan true enkeltmenneskers eller nasjonal sikkerhet, hvis slik praksis er i strid med gjeldende regelverk for personvern, eller andre juridiske bestemmelser. Dette bør du beskrive i prosjektbeskrivelsen dersom det er relevant.

### Hvordan bør du svare på punktet "formidling, kommunikasjon og utnyttelse"?

I kriteriet står det: **I hvilken grad riktig praksis for åpen forskning er en integrert del av prosjektet for å sikre åpen deling og utstrakt tilgang på forskningsresultater.**

Beskriv i hvilken grad og hvordan du vil ta i bruk tidlig og åpen deling. Du kan for eksempel nevne hvilken type tidlig og åpen deling som er passende for disiplinen og prosjektet ditt, for eksempel såkalte preprints eller forhåndsregistrerings- og/eller registreringsrapporter, og hvilke publiseringsplattformer du eventuelt planlegger å bruke.

Vi krever full og umiddelbar åpen tilgang til alle vitenskapelige publikasjoner fra prosjektene vi finansierer. Du kan utdype hvilke arkivløsninger som skal brukes til publikasjoner og forskningsdata.

### Hvorfor åpen forskningspraksis nå blir en del av kriteriene

Åpen forskning har gått fra å være et forskningspolitisk mål til å bli "den nye normen" for forskning og kunnskapsdeling. Horisont Europa har innarbeidet åpen forskning i størstedelen av sine utlysninger, ekspertvurderinger, kontraktsvilkår og i forventninger til hvordan forskningen skal utføres og kommuniseres.

At Forskningsrådet går i samme retning, bidrar til bedre sammenheng mellom nasjonale og internasjonale konkurransearenaer for forskning, og til å kvalifisere norske forskere til å søke utlysninger i Horisont Europa.

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.